

ΛΙΝΑ.*

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐκεῖνο ὅπερ παρέρχεται.

XII.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς προσφιλεστέρας αὐτῇ τοποθεσίας τῆς ἀγροικίας ἐκείνης ὁ νεανίας ἰνδαλατοποίησε! ποσάκις ἀπὸ τῶν ὑέλων ταύτης τῆς θύρας, διὰ μέσου τῶν παραπετασμάτων δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὴν λατρευτὴν παρθένον τερπομένην ἐπὶ τῆς ἐξώστρας, ἢ κάτω ἀνὰ μέσον τῶν πρασιῶν ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ λειμῶνος, ἦν, οἶονεὶ μεταξόπτιλος σμαραγδύχρους τάπης, ἢ γλῶσση ἐκάλυπτε! . . . καὶ τότε ποῖον θησαυρὸν δὲν θὰ ἔδιδε προθύμως ὅπως δυνηθῆ ἢ συλλέξῃ ὑπὸ τὰ βήματα αὐτοῦ ἐκπεφυλλισμένα τινὰ πέταλα ἀνθους, ἅπερ ἀπέρριψεν ἢ χεῖρ τῆς, ἢ ἡ πνοή τῆς ἐθώπευσεν!

Αἴφνης σταθερά τις ἰδέα τῷ ἐπήλθεν, ἀκαταμάχητος τις ἀνάγκη τοῦ ν' ἀποκομίσῃ τι ἐξ αὐτῆς, ὡς λείψανον τῆς πολυφιλήτου ἐκείνης παρουσίας, ὡς ἐπιζῶσαν ἀνάμνησιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ἃς οὗτος τόσον θλιθερῶς ἐβίωσε.

— Δὲν θὰ τὴν ἐπανίδω· εἶπε καθ' ἑαυτὸν· ἐν ἔνθεος, μίαν ταινίαν . . .

Δὲν προύχρησεν ἐν τῇ σκέψει αὐτοῦ.

Ἡ ὑελόφρακτος θύρα τοῦ κοιτῶνος τῆς Εὐελίνης, ἀνοιγομένη ὡς ἡ τοῦ ἰδίου του κοιτῶνος ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐξώστρας, ὠρθοῦτο ἐκεῖ πρὸ αὐτοῦ. Δὲν ἦτο καλῶς κεκλεισμένη καὶ ὡς σκληρὸς πειρασμός, ἀπὸ τῆς σιδηρᾶς κλεισιᾶδος αὐτῆς ἐξαμίτινος κόσυμβος, ὃν ἡ νεανίς ἐφόρει περὶ τὸν λαιμὸν καθ' ἣν στιγμὴν ἔφθασεν ἐκ Ἡρισίων, ἐκρέματο ἀφιέμενος εἰς τὰς ἡρέμους τῶν ἀέρων πνοάς· τὸ ἀπλοῦν ἐκεῖνο περιδέραιον προσεῖλκυεν, ἐκάλει, ἐγοήτευεν αὐτόν· τὸ μετάλλιον δὲν εὗρισκετο πλέον προσηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ, ὅθεν ἠδύνατο νὰ τὸ λάβῃ.

Πρὸς τοῦτο ἦρκε νὰ ἐκτείνῃ μόνον τὴν χεῖρα· ἀλλ' αἰφνιδίως ἔστη ὡσεὶ ἡ γῆ ἐκλονήθη ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ στιγμὴν ἐνόμισεν ἑαυτὸν παίγνιον ἀκαριαίας ὄνειρώξεως· βραδέως, βραδύτατα ἢ βαρεῖα θύρα διανοίγετο, λευχεύμων δὲ τις μορφή διεγράφετο ἐπὶ τοῦ μέλανος χάσματος τῆς ῥωγμῆς. Ὁ Ἰωάννης ὀπισθοχώρει βῆμα πρὸς βῆμα καθ' ὅσον ἔβλεπεν αὐτὴν προχωροῦσαν πρὸς αὐτόν· ὅτε δὲ τὴν εἶδεν ἐξεληθούσαν ἐπὶ τῶν λιθίνων τῆς ἐξώστρας πλακῶν, ἀνεγνώρισεν ἐν αὐτῇ τὸ προσφιλὲς αὐτῷ ἰνδαλμα.

Οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ τῆς κόρης τῷ ἔρριπτον παρακλητικὰ βλεμματά, ἐν ᾧ διὰ κινήσεως θερμοτάτης ἰκεσίας ἦνου τὰς χεῖρας· ταυτοχρόνως δ' ἡ φωνὴ τῆς, ἢ πεφιλημένη φωνή, γλυκεῖα εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ, ὡσεὶ τὸ πρῶτον ἤδη τὴν ἤκουεν, ἐψιθύρισε νῆρέμα.

*) Ἰδε ἀριθ. 12, σελ. 238—240.

— Κύριε Δαήλ!

Ἐκεῖνος δὲν ἀπήντησεν· ἡ ἔκστασις ἀφήρει ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀντίληψιν τοῦ θαύματος ἐκείνου· ἀλλ' ἡ παρθένος ἐκ νέου ἐλάλησεν, ἐπαναλαμβάνουσα ἐν εἰδει ἀβροῦ παραπόνου τὴν φράσιν:

— Κύριε Δαήλ!

Τότε ὁ Ἰωάννης ἐνόησεν· οὐχί, δὲν ἦτο φάσμα πλάνον, δὲν ἦτον ἀπατηλή τις σκιά! ἦτον ἀληθῶς ἡ Εὐα, ἰσταμένη πρὸ αὐτοῦ, συνενούσα τὰς χεῖρας.

— Δεσποινίς! ἤρθωσεν ἐκβιάζων ἑαυτόν.

— Κύριε Δαήλ, ἀναχωρεῖτε αὐριον;

— Ναί, δεσποινίς.

— Ἐπεθύμουν νὰ σὰς ζητήσω συγγνώμην· δι' αὐτὸ ἦλθον ἐδῶ.

— Συγγνώμην; . . . ἐφέλλισεν ἐκεῖνος τρέμων.

— Σὰς προύξενησα λύπην . . . ἀλλ' ἐλυπήθην κ' ἐγὼ πολὺ, ἔστε βέβαιος· δὲν εἶμαι κακῆ, κύριε Δαήλ, σὰς βεβαιῶ, σὰς ὀρκίζομαι, δὲν εἶμαι κακῆ!

Καὶ λέγουσα ταῦτα ἡ νεανίς ὠλόλυζεν.

Ὁ Ἰωάννης ἐπιθείς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους προσεπάθει νὰ κατάρχη τοὺς βιαίους αὐτοῦ παλμούς, καὶ αὐτὸς δὲ ἠσθάνετο τὰ δάκρυα κατακλύζοντα τὴν καρδίαν του καὶ δεινῶς κωλύοντα αὐτῷ τὴν λαλιάν.

Αἴφνης ἠσθάνθη ἐπὶ τῶν δακτύλων γλυκεῖαν πίεσιν τρυφερᾶς καὶ ὑγρᾶς χειρὸς· ἡ Λίνα ἐπανελάμβανε·

— Δὲν εἶμαι κακῆ, κύριε Δαήλ· δὲν θὰ μοὶ συγχωρήσητε;

Τότε ἐν ᾧ, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὸ χειρόσφιγμα, παρέδιδε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὅλην εἰς τὸ μυστηριώδες χάσμα τῆς στιγμιαίας ἐκείνης ἐπαφῆς, ἢ θλιψίς καὶ ἢ μέθη ἀδελφοῦμεναι καὶ συγγεόμεναι πρὸς ἀλλήλας, κατίχυσαν τῆς θελήσεως αὐτοῦ, καὶ τὰ δάκρυα ἐπλημμύρησαν ἀκρατῆτως ἐπὶ τῶν ὠκρῶν παρεῖων του.

Ἡ Λίνα εἶδε τὰ δάκρυα ταῦτα· εἶδε τὸν ἄνδρα, ὃν ἐσεμνύνετο τέως μισοῦσα, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν συγγνώμην ἤδη ἐπεκαλεῖτο θερμῶς, εἶδεν αὐτόν, ὡς νῆπιον θρηνοῦντα καὶ σφιγγόντα συγχρόνως μέχρι συντριψεως τῶν ὀστέων τὴν τρυφεράν αὐτῆς χεῖρα, ἣν ἐκείνη δὲν προσεπάθει ν' ἀποσπάσῃ. Ἄλλ' ἐν τέλει ὁ νεανίας κατενίκησε τὸν σπασμὸν τῶν νεύρων αὐτοῦ, καὶ διὰ κεκομμένης φωνῆς τῇ εἶπεν:

— Ἔστε ἡσυχος, ταλαίπωρον ἀγαπητὸν παιδίον! τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐξηγοράσατε ὅσην λύπην μοὶ προύξενήσατε ἕως τῶρα. Χαίρετε, δεσποινίς δὲ Μαλφάρ.

Ἐκεῖνος πρῶτος ἔλυσε τοὺς συνεσφιγμένους δακτύλους· οἱ τῆς παρθένου βραδέως καὶ οἶονεὶ μετὰ λύπης διωλίσθησαν· ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἰωάννης, δίχως νὰ μεταστραφῆ, διηυθύνετο πρὸς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ, ἢ τεθλιμμένη καὶ ὑπόκωφος ἐκείνης φωνῆ τῷ εἶπεν ἔτι:

— Εἰς τὸ ἐπανιδεῖν, κύριε Δαήλ!

Κατὰ τὴν τετάρτην ὥραν τῆς πρωίας ὁ Ἰωάννης ὅστις διῆλθε τὴν νύκτα ἀύπνος, εἶδεν ἑτοιμον τὴν ἀμαζαν ἐν τῇ αὐλῇ.

Ἦνοιξε τὴν θύραν αὐτοῦ ἵνα κατέλθῃ· ἀλλὰ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ἐωθινὴ αὐρα ὤθησεν εἰς τὸ

δωμάτιόν του ἀντικείμενόν τι, ὅπερ περιπτάμενον ἐπέψυσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ἦτον ἡ ταινία, τὸ ἑλαφρὸν περιδέριον· ὁ τέλας ἠρωϊκὸς νεανίας μετὰ προληπτικῆς σπουδῆς ἤρπασεν αὐτὸ καὶ ἔκρυψεν ἐν τῷ κόλπῳ ἐπὶ τῆς καρδίας του, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀρῆκεν ἐπ' αὐτοῦ πλείστα ὕσα φλογώδη φιλήματα.

Καθ' ἣν δὲ στιγμήν τὸ ὄχημα ἔτριζεν ἐξερχόμενον τῆς αὐλῆς, ὁ νεανίας ἀνυψώσας τὸ μέτωπον, ἔριψε βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐξώστρας· τότε ἐφάνη αὐτῷ ὅτι τὸ παραπέτασμα τῆς θυρίδος τῆς Λίνας πρὸς στιγμήν ἐκινήθη.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Ἐκεῖνο ὅπερ μένει.

I.

Τὸ θέρος τοῦτο ὁ Ἰωάννης διῆλθεν εἰς Ἀρκασὸν τὸν χρόνον τῶν διακοπῶν, ἢ μάλλον μέρος τοῦ χρόνου τούτου, διότι εὐθὺς ὡς τὸ σχολικὸν ἔτος ἔληξεν, οἱ Ραμβέρ ἔσυραν αὐτὸν εἰς Ἀζάν.

Ἄν Ἀρκασὸν κατὰ παράδοξον ἰδιοτροπίαν τῆς τύχης, ὁ Ἰωάννης ἀνεύρον ἀρχαίους τινὰς γνωρίμους αὐτῷ, ἐν οἷς καὶ νεαράν ὠραίαν Ἀγγλίδα, τὴν Αἰδίῳ Μέλβελ, ἣτις ποτὲ ἐκαλεῖτο Ἰλδα Βαϊκκλεῦ.

Κατ' αἰτήσιν τῆς σύζυγου αὐτοῦ ὁ σὲρ Γεώργιος Μέλβελ, ὅστις εἶχεν ἐνοικιάσει προσκαίρως λαμπρὸν οἰκίσκον ἐπὶ τοῦ βουλευδάρτου τοῦ «Ὠκεανοῦ», προσεκάλεσε τὸν κ. Δαήλ εἰς τὰς ἀριστοκρατικὰς ἐκδρομὰς εἰς τὸ δάσος τῆς Τέστης, καὶ ἐθήρευσε τὴν ἀλώπεκα ὁμοῦ μετὰ τοῦ νεαροῦ Ἀσκληπιάδου. Διότι ἦδη ὁ ἰατρός Ἰωάννης Δαήλ εἶχεν ἀποθῆ διάσημος.

Εἶχε φθάσει εἰς τὸ τριακοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἡ δὲ ἐκλογή τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐπὶ μακρὸν ἀναποφάσιτος διαμείνας, καθωρίσθη ἤδη. Ἐγράφεν ἔτι ἐνίοτε, ἀλλὰ μόνον πρὸς τέρψιν, καθ' ὅτι, καίτοι ἀνῆκεν αὐτῷ ἀκόμη ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπιφυλλίς τῆς «Παλαιᾶς Γαλλίας», ἀλλ' ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ λογίου, ὡς ἐν τῷ παρελθόντι κατεῖχεν, ἐτήρει ἤδη μόνον τὸ χάριεν καὶ εὐκρινὲς ὕφος, ὅπερ περιέβαλλε διὰ λάμπφως ἐξαισίας καὶ τὰ τραχύτατα ἐπιστημονικὰ θέματα.

— Διατί ὁ Ἰωάννης, ὁ ἐραστής τῆς φιλολογίας, ὁ ἄνθρωπος ὁ κεκυριευμένος ὑπὸ τοῦ ἰδανικοῦ καλοῦ ἀφιερῶθη εἰς τὴν ἰατρικὴν;

Τοιαύτην ἐρώτησιν προὔτεινεν αὐτῷ ἐσπέραν τινὰ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐπὶ τῆς προκουμαίας ἡ Αἰδίῳ Ἰλδα, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Ραμβέρ καὶ τῆς κ. Ἰωάννης Δωροῦ, ἄλλοτε Ἰωάννης Δερούζ.

Ἐκεῖνος ἐξηγήθη τότε δι' ὕφους λίαν εὐθύμου.

— Διὰ τί ἀφιερῶθη εἰς τὴν ἰατρικὴν; εἶναι ἀπλούστατον· ἐνθυμείσθε, κυρία, τὰς ἐν τῷ οἰκοτροφείῳ Κολλάρ παραδόσεις μου; αἱ παραδόσεις ἐκείναι, ὡς ἀγαπᾷ ἔτι ἡ καρδία μου καὶ ἡ μνήμη μου τηρεῖ εὐλαβῶς, ἀπεφάσισαν τὴν ἐκλογήν μου. Θὰ μ' ἐπέλειπεν ὁ χρόνος ἂν ἐπεχείρουν νὰ ἐκθέσω ἤδη

λεπτομερῶς τοὺς ἀλληλωνδέτους συλλογισμούς, ἅμα δὲ καὶ τὸ σύνολον τῶν περιπτώσεων αἰτινες μὲ διέθησαν πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Λέγω μόνον ὅτι ἡμέραν τινὰ, συλλογίζόμενος περὶ τῆς καταπληκτικῆς δαπάνης τῆς παραγωγικῆς ἰκανότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐν σχέσει πρὸς τὰ προϊόντα ἀτινα ὀσημέραι παράγει, προέβην εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν κοινωνικῶν ἐπαγγελμάτων, κατὰ τάξιν ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀναγκαιότητα καὶ ὠφελιμότητα ἐκάστου· κατέταξα λοιπὸν εἰς μὲν τὴν πρώτην θέσιν τὸν γεωργόν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν τὸν ἀρτοποιόν, εἰς δὲ τὴν τρίτην τὸν ἰατρὸν· ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ἱερέα, τοῦτον ἐπίτηδες ἐξήρσα τῆς τοιαύτης ἐκτιμῆσεως, καθ' ὅτι οὗτος, καλλιεργητῆς, τροφεὺς καὶ ἰατρός συνάμα τῆς ψυχῆς, ἀνήκει καὶ εἰς τὰς τρεῖς συγχρόνως τάξεις, ὡς εἶπον, ἐξιδανικεῦει αὐτός.

— Ἄ! ἀνέκραξεν εὐθύμως ἡ Ἰλδα· παράδοξος κατὰτάξις! ἀλλ' ἀφ' οὗ ὡς βᾶσιν λαμβάνετε τὴν ὠφελιμότητα, διατί, κ. Δαήλ, θέτετε τρίτον τὸν ἰατρὸν;

— Διότι, ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ὠφελιμότητος, κυρία, ἡ δρᾶσις τοῦ ἰατροῦ ἔγκειται ἐν τῇ ἐξαιρετικῇ μόνον περιπτώσει τῆς ζωῆς· ὑπάρχουσιν, εὐτυχῶς, πάντοτε ἐν τῇ κοινωνίᾳ πλείονες ὑγιεῖς ἢ ἀσθενεῖς· ἔνεκα τούτου λοιπὸν, ὁ γεωργός, ὡς τις παρέχει αὐτῇ τὸν σίτον καὶ τὸ κρέας, ἥτοι πᾶν ὅτι ἀμέσως ἀπαιτεῖ ἢ συνήθης τοῦ βίου κατάστασις, εἶναι ὁ πρῶτος· ὁ δὲ ἀρτοποιός, ὅστις παρασκευάζει τὸν ἄρτον, ἥτοι τὴν κυρίαν τροφήν τοῦ πένητος, εἶναι ὁ ἀμέσως ἐπόμενος.

— Καὶ ἰδοὺ πῶς συμβαίνει, διέκοψεν ὁ Φῆλιξ, νὰ τεθῶ ἐγὼ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κοινωνίας· ζήτω ἡ παράδοξος κατὰτάξις σου, φίλε μου!

Ἡ δὲ σύζυγος τοῦτο ὑπέλαβεν.

— Ν' ἀκούσωμεν, τὴν συμπλήρωσιν τοῦ συλλογισμοῦ σας, κ. Δαήλ.

Ἐκεῖνος ἐξηκολούθησε.

— Ἐσκέφθην λοιπὸν κατ' ἐμαυτὸν ταῦτα πάντα· βεβαίως ἂν ἤμην στρατιώτης ἢ ναυτικὸς παρόμοιαι σκέψεις οὐδέποτε θὰ μοι ἐπήρχοντο· ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἤμην ἢ «ἄνθρωπος τῶν γραμμῶν» ὡς ἔλεγε φίλος μου τις, ἤμην δηλαδὴ πλεονακμὸς τις μόνον ἐκ περισοῦ εἰς τὰς κοινωνικὰς χρῆσιμότητας. Εἰρήσθω ἤδη μεταξύ ἡμῶν ὅτι οὐδεὶς πλέον ἐμοῦ ἐλεινολογεῖ τὴν ὑπεραρθονίαν τῶν περιπτῶν ἐν τῇ συγχρόνῳ ἐποχῇ, τὴν ἀνωφελῆ συσσωρεύσιν καὶ ἀχρηστοποίησιν οὕτως εἰπεῖν πολλῶν ἰκανοτήτων ἄλλης φύσεως εἰς τὰς λεγομένας ἐλευθερίας τέχνας· μυριοὶ ἐπὶ μυρίων καὶ πλείονες ἔτι ὑπάρχουσι μυθιστοριογράφοι, ποιηταί, ραψῶδοί, διαφόρου ἀξίας, ἐννοεῖται, ἀπὸ καλαισθητικῆν ἐποψιν· πλείονες ἢ μυριοὶ δικηγόροι, καὶ ἰατροὶ ἔτι· τοῦτο φέρει ἡμᾶς εἰς θέσιν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ ἀνθρωπότης οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν ψυχαγωγίαν ἐπιζητεῖ, προφανῶς δὲ ἔνεκα τῆς πλάνης ταύτης, ζῆ κακῶς, τρώγει ὀλίγον, καὶ κατὰ λόγον τῆς ὀσημέραι ἐπεκτάσεως τοῦ κύκλου τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων, πλείονα ὀσημέραι ἀνάγκην λαμβάνει τῆς ὑπερασπί-